

Granskningsredogörelse

*Grundläggande granskning av bolagsstyrelsens
förvaltning 2022*

AB Solom

Maj 2023



Bo Rehnberg

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet.

Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisorerna ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs av aktiebolagslagen 8:4 samt följsamhet till ägardirektiv och bolagsinterna mål.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan 2023-2026 för bolaget har godkänts av styrelsen i dec 2022.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget 2023 har godkänts i nov. Består av resultat-/driftbudget för bolaget.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	I affärsplan finns mål för kvalitet, personal och hållbarhet/miljö.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Finns budgetmål för bolaget.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Mål för verksamhet och ekonomi är mätbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Direktiv för rapportering återfinns i styrelsens arbetsordning. Reviderad i dec 2022.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Rapportering består av årsprognos för ekonomin samt utfall för verksamhetsmål. Har under året fått info om att ägaren utfärdat beställningsstopp samt tilldelat bolaget skriftlig varning.
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	Styrelsen har inte vidtagit tydliga åtgärder med anledning av kritik från ägaren (se 4 b).
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	Info om beställningsstopp har inte föranlett styrelsen att vidta åtgärder under 2022.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Röd	Uppdrag mot ägaren har ej fullgjorts enligt direktiv (se kommentar s. 4). Relativt god måluppfyllelse avseende interna mål 2022.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	Årets resultat: 2,8 mnkr. Resultat 2022 har försämrats till följd av beställningsstopp resp. återbetalning till ägaren. Mer om detta, se s. 4.

Granskningsiakttagelser, forts

- Lekmannarevisorerna utses av ägaren. I lekmannarevisorernas uppdrag ingår bland annat att granska att bolaget fullgör sitt uppdrag enligt direktiv från ägaren.
- Bolaget har slutit avtal med kommunen att tillhandahålla äldreomsorg, hemsjukvård inom kommunens ansvarsområde samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Kommunens skyldigheter inom området regleras i socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen samt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.
- Vår granskning visar att ägaren under perioden fattat följande beslut:
 - Vård- och omsorgsnämnden har i mars 2023 beslutat införa ett beställningsstopp för AB Solom med omedelbar verkan. Nämnden har i sina kontroller noterat att insatser som bolaget registrerat som utförda inte utförts i den omfattning som registrerats. Beställningsstoppet har gällt under den period som kommunen behövt för att utreda noterade avvikelser.
 - Vård- och omsorgsnämnden har i april 2022 utdelat bolaget en varning utifrån noterade brister. Av beslutet framgår att bristerna ska vara åtgärdade senast 31 augusti 2022.
 - Vård- och omsorgskontoret har i oktober 2022 beslutat att införa ett nytt beställningsstopp. Beslutet är föranlett av att brister alltjämt kvarstår avseende hur bolaget utför sin tidsregistrering.
 - Av vård- och omsorgskontorets utredning framgår att felaktig tidsregistrering kan uppgå till totalt 2 480 timmar för perioden 1 januari 2022 -- 15 januari 2023.
 - Vård- och omsorgsnämnden har i januari 2023 på nytt tilldelat bolaget en varning. Bolaget åläggs vid samma tillfälle att återbetala 1,05 miljoner kronor till kommunen.
- I aktiebolagslagen kapitel 9 regleras uppdrag för auktoriserad revisor. Av förslag till revisionsberättelse framgår att missförhållanden i bolagets verksamhet medfört väsentlig ekonomisk skada för bolaget.
- Lekmannarevisorerna ska bedriva sin revision i enlighet med god revisions sed för kommunal verksamhet. Av god sed framgår att en av grunderna för lekmannarevisorerna att rikta anmärkning mot bolagets förvaltning är om det uppkommit betydande skada för verksamhet och ekonomi.

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Röd	Styrelsens förvaltning har inte utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022. Brister i fullgörande av verksamhetsuppdrag har medfört att ägaren vid två tillfällen tilldelat bolaget en skriftlig varning.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Gul	Styrelsens förvaltning har endast delvis skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt 2022. Uppkomna brister i fullgörande av verksamhetsuppdrag (beställningsstopp respektive återbetalningskrav) har medfört ekonomisk skada för bolaget.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har endast delvis varit tillräcklig under år 2022. Vi kan inte finna att styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av utfärdad kritik från ägaren.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att noterade brister är tillräckliga för att lekmannarevisorerna ska rikta anmärkning mot hur bolaget fullgjort sitt förvaltaruppdrag under år 2022.

Rekommendation

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation till styrelsen:

- Att vidta konkreta och tydliga åtgärder för att fullgöra verksamhetsuppdrag gentemot ägaren enligt direktiv.